

‘We kunnen het Lievevdje niet vinden en er lopen ook geen bejaarden rond’

Leerlingen op excursie aansturen via WhatsApp

Christiaan van der Riet ging met zijn collega Karlijn Biermans en een klas 5-vwo-leerlingen een dagje naar Amsterdam voor een excursie. In plaats van hen vragen te laten beantwoorden op papier, kozen zij ervoor om ze via WhatsApp aan te sturen, een gratis chatprogrammaatje voor smartphones. Dit leverde goede resultaten op.

Christiaan van der Riet is docent geschiedenis aan het Meridiaan College Het Nieuwe Eemland, in Amersfoort.

Ik zit in café Blue met een prachtig uitzicht over Amsterdam en gratis wifi. Groep 2 staat voor het Trippenhuys aan de Amsterdamse Kloveniersburgwal. In het nette mapje met de stadswandeling staat de vraag *In welke oorlog hebben de gebroeders Trip mogelijkveel geld verdiend met wapenhandel?* Er komt een berichtje binnen in WhatsApp.

Stel je nu eens voor dat groep 2 voor het Trippenhuys had gestaan zonder *smartphone*. Op hun verfrommelde en mogelijk verre-gende papier schrijft een van de leerlingen het antwoord: WOII. Groep 2 vervolgt haar route. Aan het eind van de dag levert groep 2 het vrijwel onherkenbare geschrift in bij de meester. Hij is nu aan zet. Hij ontdekt de stapel 3D-stadswandelingen op enig moment in zijn tas en begint met zijn antwoordmodel de scores toe te kennen... Tenminste dat hoopte hij! Hij bladert voor zover mogelijk door het verfromfaaide en vinkt af. Herkenbaar?

‘De meestal in het duister tastende docent kan beter in beeld krijgen waar de leerlingen mee bezig zijn’

De bedoeling van de opdracht is natuurlijk om een verband te leggen tussen de plaats waar de leerling zich bevindt en de tijd waarin die plaats vorm heeft gekregen: *historisch besef*. De Amsterdamse grachtengordels zijn een product van de zeventien-de eeuw. Ik denk dat groep 2 met *smartphone* meer bij historisch besef in de buurt gekomen is, dan zonder *smartphone* het geval zou zijn geweest. Of door de begeleiding natuurlijk, want dat is wat er gebeurt. De *smartphone* is slechts een middel. Maar er is meer. De volgende opdracht luidt: maak een foto bij *het Lievevdje* van jouw groep en twee mensen die jong waren in de jaren zestig.

Christiaan

online

13:33 Uh we zijn op het Spui maar kunnen dat Lieverdje niet vinden en er lopen ook geen bejaarden rond

13:34 Lieverdje naast boekhandel, zoek!

13:35 Oké maar hier is dat oude huis:

13:36 Lieverdje is beeldje op sokkel

13:36 View Forward

13:38 Ok, Lieverdje gemist, geen punten hoor

13:39 We hebben hem al hoor

13:40 Oh ja? Proof

13:43 Haha

13:43 Proof is verzonden

13:58 View Forward

Leerlingen moeten foto's insturen waarop ze zelf staan: zo voorkom je dat ze via internet gaan zoeken. Foto's hoeven niet achteraf in een verslag geknutseld te worden; ze leveren onmiddellijk punten op. Bovendien gebruiken alle groepen *Share location* (een functie binnen WhatsApp waarmee je laat zien waar je bent) waardoor je een extra controlemiddel hebt. Er is direct contact mogelijk tussen leerlingen en docenten, terwijl de zelfstandigheid grotendeels behouden blijft. De docenten kunnen op afstand monitoren en begeleiden. Er is kans op tussentijdse succeservaringen en beloningen tijdens de excursie en dat motiveert leerlingen. De meestal in het duister tastende docent kan beter in beeld krijgen waar de leerlingen mee bezig zijn door antwoorden, foto's en locatiedeling via WhatsApp. Het rendement is hoog en de docent heeft geen nawerk aan de excursie. Alle WhatsApp-correspondentie kan bewaard

worden en naderhand worden gebruikt voor een beoordeling, indien dat gewenst is. Voelen de leerlingen dan geen *Big Brother* in hun nek hijgen? Bij de evaluatie in de bus blijkt dit niet het geval. De leerlingen zijn positief.

Voorwaarden voor gebruik

De docent heeft een zware taak: *Wha'ppen* als een idioot. Ik had in deze excursie zeven groepen onder de knoppen. Aan de tijden van de berichten is te zien dat het veel tijd in beslag kan nemen voor de leerlingen tot het gewenste resultaat komen. Dat komt dus doordat er nog zes groepen online waren. Je ziet ook aan de correspondentie dat leerlingen met meerdere opgaven tegelijk bezig zijn. Het is daarom aan te bevelen om de groepen te verdelen tussen een aantal collega's. Dat vergt een goede voorbereiding, want de docenten moeten de opdrachten goed kennen. Anders kan de docent geen feedback geven en zeker niet wanneer de verschillende groepen tegelijk aan verschillende opdrachten werken. Een ander nadeel is dat de taakverdeling binnen de groep ongelijk is door het gebruik van de telefoon. Er is maar één leerling per groep die de correspondentie doet. Het groepsaantal moet dus klein zijn om een goede participatie te realiseren.

Een laatste voorwaarde is van technische aard. Er moeten voldoende *smartphones* in de klas zijn die voldoende beschikken over internet en een opgeladen batterij bevatten.

Laatste tip: maak gebruik van de mogelijkheid om alle groepen tegelijk aan te sturen: *Naar de bus allemaal!* ■

